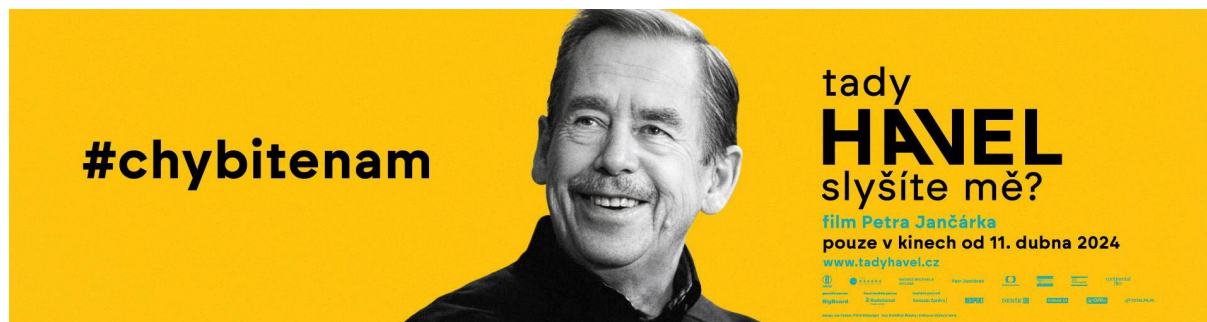

Celovečerní dokumentární film režiséra Petra Jančárka obsahuje dosud nepublikované záběry z posledních tří let života Václava Havla. Snímek se dotýká nejen oficialit, ale i intimních a fatálních situací. Jsme svědky Havlova blízkého vztahu s dalajlámou, bývalou ministryní zahraničních věcí USA Madeleine Albright, režisérem Milošem Formanem nebo písničkářkou Joan Baez. Potkáváme se s jeho přáteli doma i na proslulé chalupě na Hrádečku, absolvujeme s ním schůzky v jeho pražské kanceláři, užíváme si s ním svobodomyslnou náladu na open air festivalu v Trutnově anebo přípravu a natáčení jeho filmového debutu Odcházení. Ale doprovázíme ho také na jeho poslední soukromé cestě do USA, kde jsme s ním a jeho ženou Dagmar Havlovou v těžkých chvílích po ataku mrtvice.

Film připomíná Havlovu specifickou osobnost, kombinaci síly a křehkosti, pochybností i rozhodností. Dotýkáme se znovu jeho originálního způsobu přemýšlení, humoru, tvůrčích postupů.

OBSAH

- PEDAGOGICKÝ RÁMEC A PŘEHLEDOVÁ TABULKA
- VÁCLAV HAVEL V KOSTCE
- VÁCLAV HAVEL OČIMA DOKUMENTU
- PRACOVNÍ LISTY
- DALŠÍ VÝUKOVÉ ZDROJE

PEDAGOGICKÝ RÁMEC

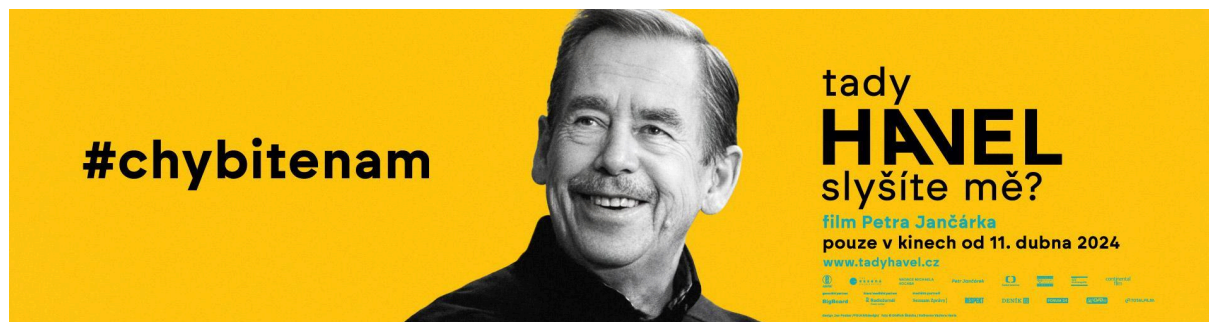
Dokument zachycuje Václava Havla v posledních třech letech života, kdy je jeho veřejné vystupování omezeno nemocí a úbytkem sil, což ale neznamená, že z dokumentu nevystává výjimečnost této osobnosti. Skrze setkání s různými lidmi je možné vést nitky do Havlovy minulosti, vidět jeho život v souvislostech a současně ocenit konzistentnost jeho osobnosti.

Témata, kterými se zabýval celý život jako spisovatel, myslitel a politik, nemizí, stejně jako nemizí přátelství a vazby s lidmi, kteří ho provázeli životem často po celá desetiletí. Dokazuje to Havlovu věrnost hodnotám lidských práv, svobody, demokracie, i jeho otevřenost a lidskost. Neméně potom z dokumentu vystupuje Havlova tvůrčí stránka osobnosti, kterou se vymykal běžným politikům.

Délka dokumentu je 85 minut.

PROČ DOKUMENT ZAPOJIT DO VÝUKY?

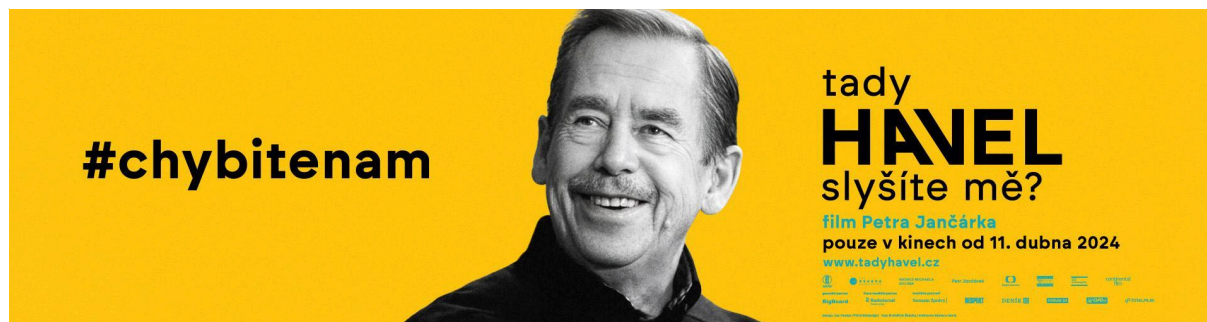
- Seznámení se s životním příběhem Václava Havla a skrze něj s historií Československa 2. poloviny 20. století
- Uvědomění si celosvětového významu osobnosti Václava Havla a tím i významu naší země
- Seznámení se s řadou klíčových osobností světové historie, politiky a kultury a s tématy, kterými se zabývaly jak tyto osobnosti, tak sám Václav Havel
- Příklad občanské angažovanosti: z dokumentu je patrný celoživotní zájem Václava Havla o věci veřejné stejně jako jeho opakovaný apel na občanskou angažovanost každého z nás. Mladí lidé si díky dokumentu uvědomí, že se musíme zajímat o svět okolo sebe, nesmíme zavírat oči před jeho problémy a že záleží na každém z nás.

PŘEHLEDOVÁ TABULKA

Tento vzdělávací materiál je určen žákům 8. a 9. tříd a studentům střední škol.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	TEMATICKÉ OBLASTI	DOVEDNOSTI	PRACOVNÍ LIST
Dějepis	<ul style="list-style-type: none"> Historie Československa 2. pol. 20. století Historie boje za lidská práva 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj kritického myšlení Formulace myšlenky Diskuse ve skupině Dohledávání informací 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní list 1 Pracovní list 3
Český jazyk a literatura	<ul style="list-style-type: none"> Václav Havel dramatik Václav Havel esejista Boj za svobodu umění a kultury 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj kritického myšlení Porozumění textu Formulace myšlenky Diskuse ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní list 4 Pracovní list 5
Základy společenských věd/ Občanská výchova/ Mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> Občanská společnost Občanská angažovanost Solidarita Aktivismus 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj kritického myšlení Porozumění textu Formulace myšlenky Diskuse ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní list 2 Pracovní list 4 Pracovní list 5

VÁCLAV HAVEL V KOSTCE

STRUČNÝ ŽIVOTOPIS PRO PEDAGOGY

1936–1968

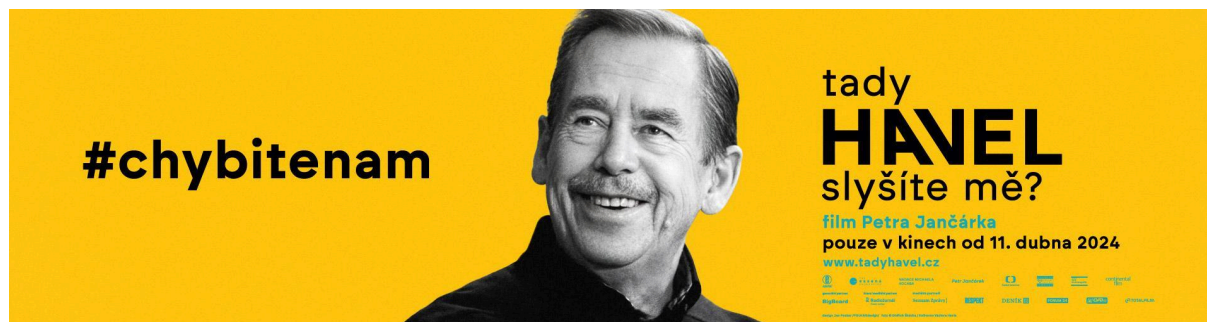
Václav Havel se narodil v roce 1936 v prominentní pražské podnikatelské rodině. Otec Václav Maria Havel byl spolumasitelem firmy Restaurační podniky Lucerna a Barrandov a vybudoval zahradní čtvrť Barrandov. Matka Božena Havlová, rozená Vavrečková, se věnovala malířství a módnímu návrhářství. Její otec a Václavův dědeček Hugo Vavrečka byl český novinář, národohospodář, politik a diplomat. Jméno Václavova strýce, filmového producenta Miloše Havla, je spojeno se vznikem barrandovských filmových ateliérů a s rozvojem československé kinematografie. Rok 1948 a únorový puč, při němž převzala veškerou moc v zemi komunistická strana, zasáhl do osudů Havlových velmi tvrdě. Rodině byl odebrán majetek, který byl zestátněn. Současně s tím přišli Havlovi o své společenské postavení a vliv. Václavu Havlovi režim znemožnil studium na gymnáziu.

Od dětských let se Václav Havel zajímal o literaturu a umění, nejvíce ho lákal film, sen o práci režiséra se mu však splnil až ke konci života. Na začátku svého profesního života se Václav Havel ocitl v divadle, klíčovým místem se pro něj stalo Divadlo Na zábradlí, kde měla v roce 1963 premiéru jeho první divadelní hra *Zahradní slavnost*, spolu s Janem Grossmanem je považován za jednoho z tvůrců české verze absurdního divadla.

Více informací o rodině Václava Havla [zde](#)

1968–1989

V období po srpnu 1968, kdy se postupně hroutila čerstvě vydobytá, křehká demokracie, patřil k těm, kteří protestovali proti okupační politice a cenzuře. Během první poloviny roku 1969 byl zbaven kvůli svému otevřenému protikomunistickému postoji možnosti publikovat, byl postupně umlčován, jeho díla se v Československu nesměla vydávat ani hrát. V té době trávil hodně času na své chalupě na Hrádečku, kde se na několik měsíců nechal zaměstnat jako pomocný dělník v trutnovském pivovaru a tato zkušenost ho inspirovala k napsání slavné aktovky *Audience*. K divadelním hrám v 70. a 80. letech přibyla také esejistická díla jako *Moc bezmocných*, *Slovo o slovu* ad. Na literárním poli se Václav Havel angažoval nejen jako autor, ale i jako nezávislý vydavatel. V roce 1975 založil spolu s Daňou Horákovou samizdatovou Edici Expedice.

V roce 1976 se Václav Havel spolu s přáteli zastal nespravedlivě souzených hudebníků skupiny The Plastic People of the Universe. Byl jedním z autorů textu Charty 77 a patřil také mezi její první mluvčí. Po zveřejnění Charty 77 byl zatčen a vězněn ve vyšetřovací vazbě od ledna do května 1977. Společně s dalšími signatáři Charty 77 založil Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS), jehož úkolem bylo sledovat a zveřejňovat případy lidí pronásledovaných v rozporu s tehdejšími zákony. Spolu s dalšími členy VONSu byl odsouzen na čtyři a půl roku nepodmíněně za podvracení republiky. Na konci tohoto vězení po onemocnění těžkým zápalem zápasil o život a i díky široké mezinárodní solidaritě byl propuštěn do domácího ošetřování.

Zatímco byl sledován, zadržován a šikanován, doma i v zahraničí si v průběhu 80. let upevňoval stále roli neoficiální ústřední autority českého disentu. Byl např. oceněn Erasmovou cenou a Mírovou cenou německých knihkupců.

Více informací o disidentském období [zde](#).

1989–2003

Po násilném potlačení studentské manifestace 17. 11. 1989 spontánně vzniká Občanské fórum s cílem dosáhnout dialogu s mocí. Václav Havel se stal vůdčí osobností sametová revoluce a byl zvolen prezidentem Československé socialistické republiky. Po rozpadu republiky byl dvakrát zvolen prezidentem České republiky.

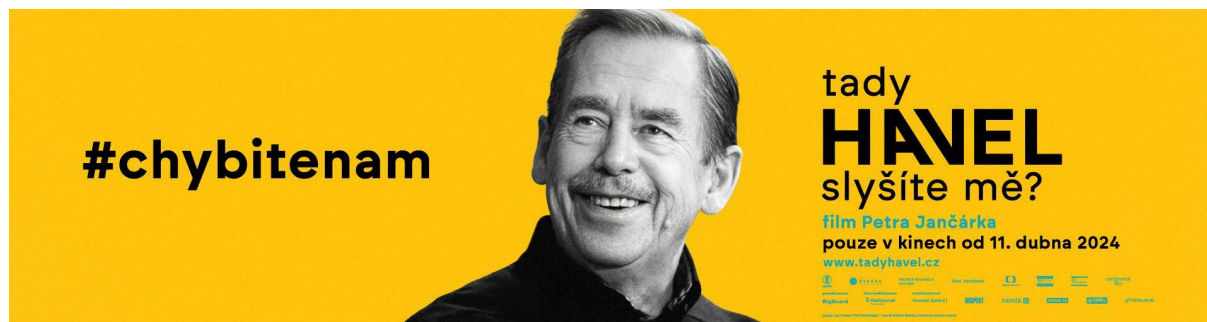
Jako prezident se snažil vrátit naši zemi na mapu demokratického světa, usiloval o členství ČR v NATO a EU. Na poli domácí politiky podporoval budování právního státu, zasazoval se o vznik Senátu, Ústavního soudu a institutu Veřejného ochránce práv, vystupoval proti porušování menšinových práv, nadměrnému vlivu politických stran a prorůstání ekonomického vlivu do politiky.

Více o prezidentském období [zde](#).

2003–2011

Po odchodu z prezidentské funkce se nadále občansky angažoval, zůstal celosvětově uznávanou a vlivnou osobností v oblasti lidských práv a občanských svobod. Dokončil divadelní hru *Odcházení* – portrét státníka, který neunes ztrátu politické funkce a společenského postavení. Po dvaceti letech se tak jako dramatik vrátil na české i světové divadelní scény. Ve třiasedmdesáti letech debutoval jako filmový režisér. Podle své divadelní hry *Odcházení* natočil stejnojmenný celovečerní film.

Zemřel 18.12. 2011 na Hrádečku. V roce 2012 přijal Parlament České republiky speciální zákon tohoto znění: „*Václav Havel se zasloužil o svobodu a demokracii.*“

LITERÁRNÍ TVORBA

Václav Havel se o literaturu a umění zajímal od dětských let. V šedesátých letech získal domácí i mezinárodní respekt jako autor divadelních her. Ačkoliv byl po nástupu husákovské normalizace komunistickou mocí jako zakázaný spisovatel vytěsněn z oficiálního kulturního prostředí, napsal své stěžejní společensko kritické eseje, v nichž analyzuje a kritizuje totalitní režim, i svá zásadní, již psychologičtěji zaměřená dramata. V psaní pokračoval i v čele státu – jeho prezidentské texty nebyly typickými politickými projevy, ale kritickými, analyzujícími, provokujícími a povzbuzujícími eseji.

Přehled literární tvorby Václava Havla [zde](#).

VÁCLAV HAVEL OČIMA DOKUMENTU

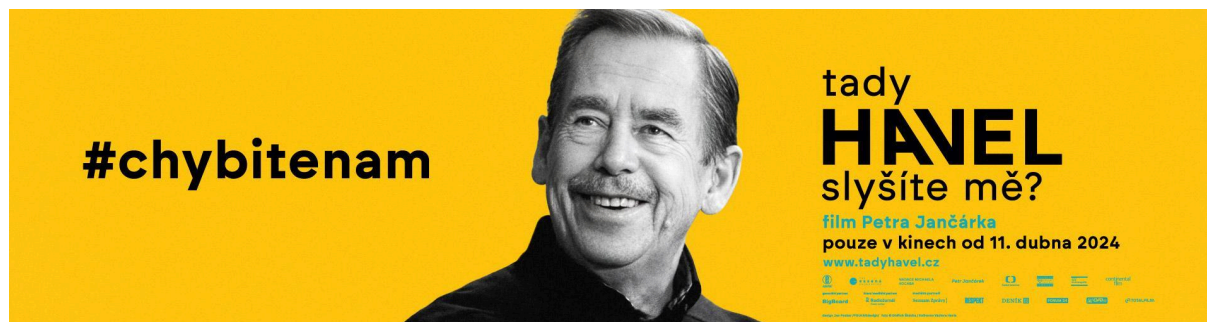
DOPLŇUJÍCÍ MATERIÁL PRO PEDAGOGY

LIDSKÁ PRÁVA

Václav Havel celý svůj život bojoval za dodržování lidských práv. Vážil si podpory, kterou československý disent i on sám osobně za normalizace měl, a v roli prezidenta i exprezidenta se snažil podporovat disidenty v různých koutech světa. Dokument ukazuje dvě významné osobnosti, které jeho celoživotní boj za lidská práva provázejí.

Václav Havel byl první západní politik, který – velmi záhy po svém zvolení do prezidentské funkce – pozval **Dalajlámu**, duchovního vůdce Tibetu, na oficiální návštěvu, tím manifestoval svou podporu Tibeťanů a jejich lidských práv. „Svět vás potřebuje a Tibet také,“ říká v dokumentu sám dalajláma. S dalajlámou se Václav Havel spřátelil a setkávali se opakovaně. Dokument zachycuje dvě jejich setkání, včetně toho posledního několik málo týdnů před smrtí Václava Havla.

V červnu 1989 navštívila americká folková zpěvačka, písničkářka a aktivistka **Joan Baez** slovenský hudební festival Bratislavská Lyra, kde veřejně projevila své politické postoje, na pódiu pozdravila Chartu 77 i samotného Václava Havla, který se koncertu také účastnil. Pozornosti StB se mu tehdy podařilo uniknout tak, že dělal americké hvězdě bedňáka a nosil jí kytaru. Na tuto historku také naráží část dokumentu, v němž Václav Havel opět nese na pódium Joan Baezové kytaru.

Na co upozornit mladé diváky:

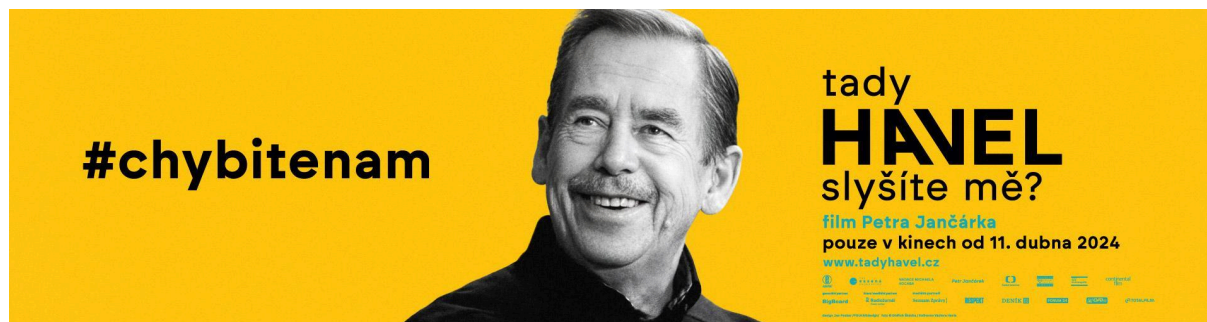
- Totalitní a autoritářské režimy bohužel dodnes v mnoha částech světa existují, jsme svědky řady válečných konfliktů. Proto dnes stejně jako dříve platí, že veřejně vyjádřená podpora a solidarita je často jedinou, ale velmi účinnou zbraní jak lidem v těchto zemích pomoci. Nesmíme být lhostejní a musíme se zajímat o jejich osud.

POLITICKÁ VIZE A APEL NA OBČANSKOU ANGAŽOVANOST

Václav Havel, byť již mimo funkci, zůstává stále významnou veřejnou osobností. V dokumentu při různých příležitostech odhaluje sochy, přijímá ceny a pronáší proslovy. V těchto částech zaznívá řada jeho stěžejních myšlenek, které patří k jádru toho, co lze označit za „myšlenkový odkaz Václava Havla“.

Na co upozornit mladé diváky

- V Bruselu vyzývá k pokoře člověka před tajemstvím vesmíru: tématem lidské pýchy a odpovědnosti za svět i za planetu se zabýval celý svůj život již od svých esejí v sedmdesátých letech.
- V části, kde v Německu přebírá v roce 2009 německou cenu Zlatá slepice z rukou Angely Merkelové, zazní jeho celoživotně opakovaný apel na občanskou angažovanost každého z nás. Právě tento apel by mohl silně rezonovat u mladých lidí, lepší, než tvrdit, že jednotlivec nic nezmění, je začít pomalu a od drobných věcí svět okolo sebe měnit. Smysl takového počínání potom ztělesňuje třeba i životní příběh Václava Havla, nebo **Madeleine Albrightové**, která v dokumentu opakovaně vystupuje.

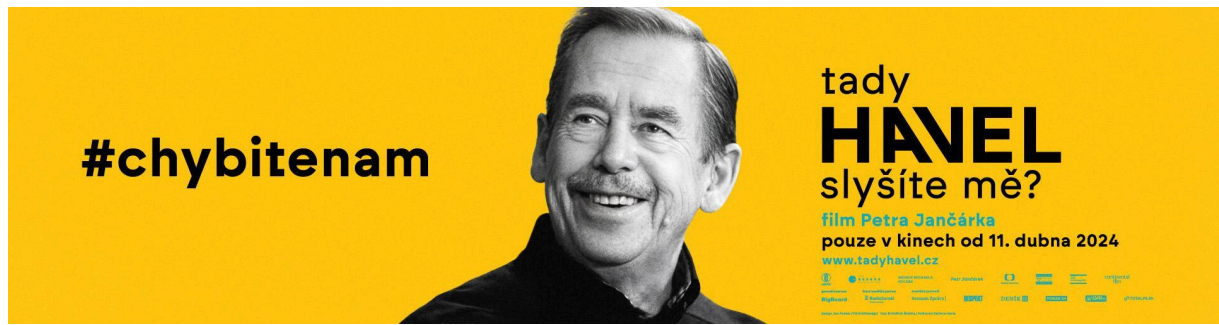
ROLE KULTURY V ŽIVOTĚ JEDNOTLIVCE I SPOLEČNOSTI

V dokumentu se Václav Havel schází se svým dávným přítelem **Milošem Formanem**, v poněkud nezvyklé roli zachycuje dokument Václava Havla na **hudebním festivalu v Trutnově**, kde se bývalý prezident dokonce ujme paliček bubnu. První ročníky tohoto festivalu se konaly v 80. letech a byly rozehnány komunistickou StB. Václav Havel patřil k pravidelným návštěvníkům festivalu už jako disident.

Velká část dokumentu zachycuje přípravy a samotné natáčení filmu **Odcházení**, jímž si Václav Havel splnil svůj teenagerský sen stát se režisérem. Kromě osobní roviny – tedy toho, že i v posledních letech zůstal Václav Havel tvůrčím duchem a měl odvahu pustit se do něčeho zcela nového – je důležité i samotné téma filmu. Jde o adaptaci vlastní divadelní hry, kterou Václav Havel začal psát na konci osmdesátých let ještě před sametovou revolucí. Je příznačné, že pojednává o politikovi, který přichází o moc. Václav Havel v dokumentu říká, že sám z pozice prezidenta viděl mnoho politiků, kteří přišli o moc a neunesli to, i on sám se musel s odcházením z nejvyšší politiky vyrovnat.

Na co upozornit mladé diváky:

- Výjimečnost osobnosti Václava Havla spočívá nejen v jeho neutuchajícím boji za demokracii a lidská práva, ale také v tom, že se tématy svobody, odpovědnosti jednotlivce za svět okolo sebe, života v pravdě, mravní integrity jednotlivce ad. zabýval i jako spisovatel ve svých divadelních hrách, esejích i esejisticky laděných prezidentských projevech, které dalece překračovaly klasické politické projevy.
- Od disentu si Václav Havel uvědomoval nezastupitelnou roli umění v boji za lidská práva a demokracii.
- Umění má svou nezastupitelnou roli pro fungující občanskou společnost a demokracii i dnes.

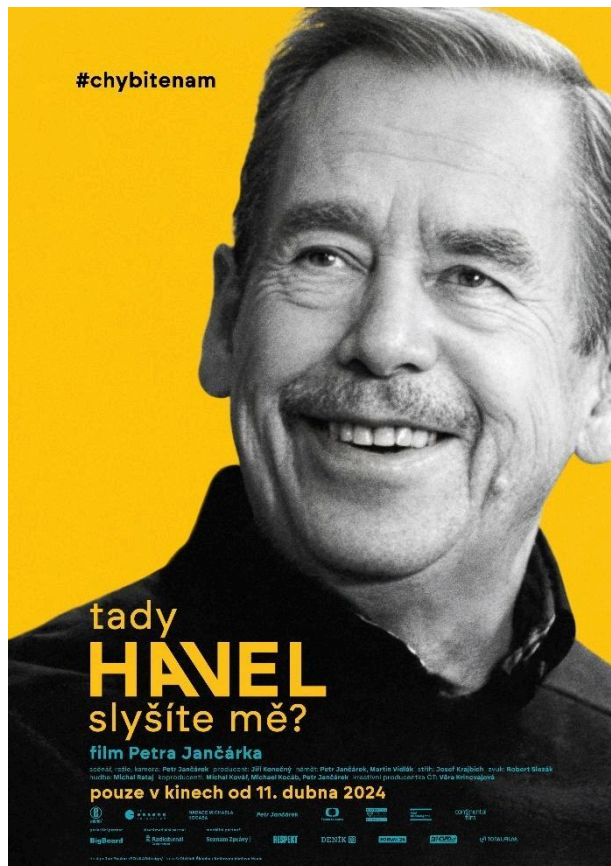

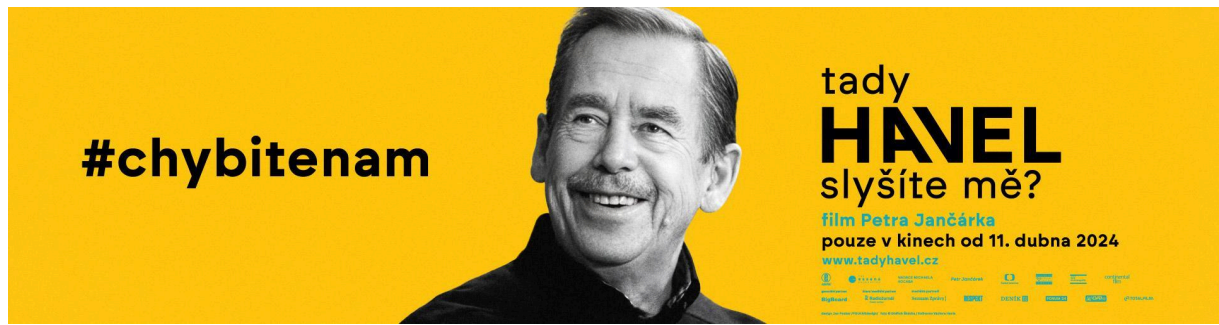
Pracovní list I

Život Václava Havla

RYCHLÁ MYŠLENKOVÁ MAPA

Ve čtveřici napište co nejvíce asociací s Václavem Havlem, které vás napadnou. Na úkol máte pouze 90 vteřin (čas si odměřte na hodinkách či mobilním telefonu). Poté své asociace porovnejte s ostatními skupinami.

WIKIPEDICKÉ HESLO

Ve čtveřici napište krátké wikipedické heslo o Václavu Havlovi. Představte si, že heslo píšete pro své mladší spolužáky nebo sourozence (max. 50 slov) – co by měli o Václavu Havlovi vědět?

<p>Václav Havel byl</p>

TVÁŘE A PROFESE VÁCLAVA HAVLA

Prohlédněte si fotografie níže a pokuste se odhadnout, v jaké situaci či profesní pozici se na ní Václav Havel nachází. Popište, co na fotografii vidíte, poté poskládejte fotografie chronologicky za sebe.

1	2	3	4	5	6

A Foto VH prezident

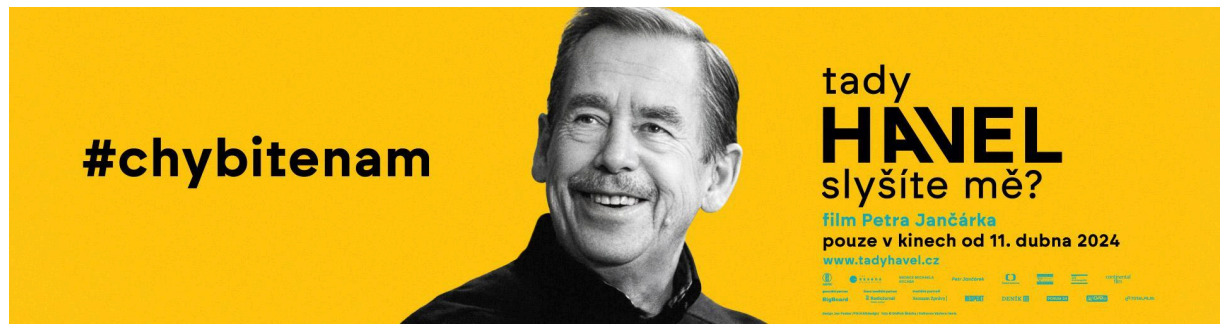
B Foto VH ve vězení

C Foto VH za revoluce

D Foto Václav Havel jako malé dítě

E Foto VH dramatik (60. léta Zábradlí)

F Foto VH nese pytel v pivovaru

ČASOVÁ OSA

Ve čtveřici se pokuste zanést na časovou osu následující klíčové události naší historie 2. poloviny 20. století. Nejprve zkuste události zanést na osu bez dohledávání informací na internetu, odhadněte posloupnost událostí, nemusíte znát přesné datum a rok. Až budete mít osu hotovou, dohledejte si přesnou dataci na internetu a zaneste události s přesným rokem do druhé časové osy.

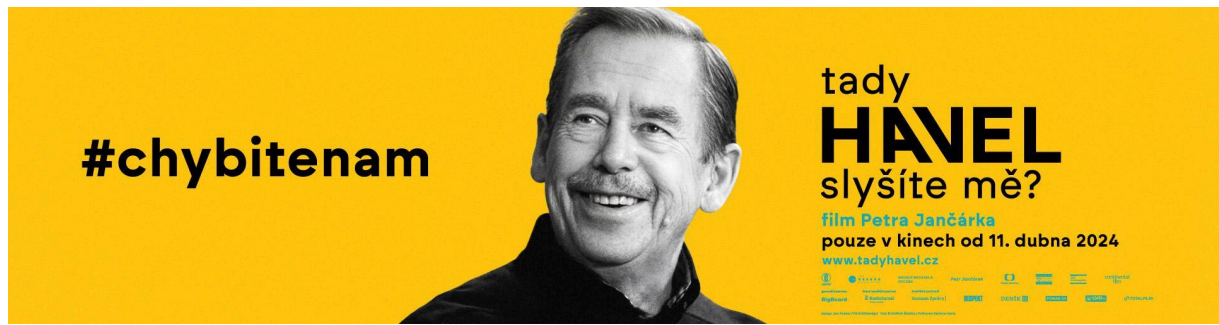
Narození Václava Havla - sametová revoluce - okupace ČSSR - vstup ČR do NATO - únorový puč - Charta 77 - smrt Jana Palacha - vznik Občanského fóra - Několik vět - pražské jaro - druhá světová válka - úmrtí Václava Havla - rozdělení Československa - vstup ČR do EU

Osa č. 1

Osa č. 2

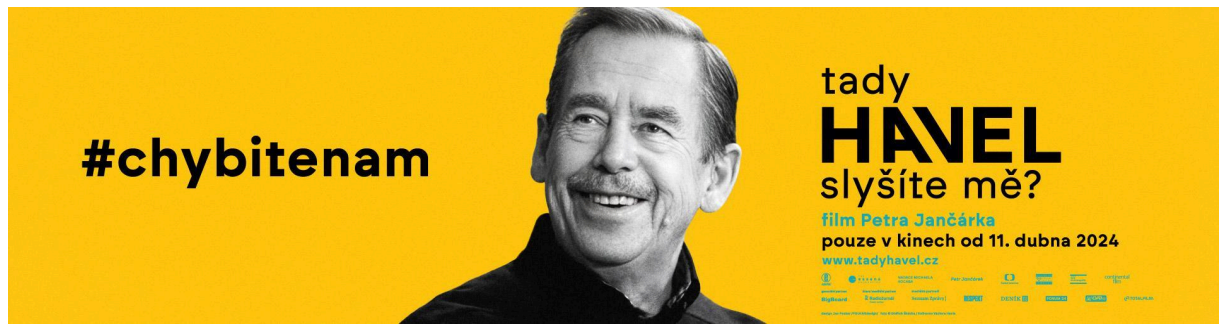
Pracovní list 2

Myšlenkový odkaz Václava Havla

SÍLA PRAVDY

V úvodu dokumentu v archivních záběrech ze sametové revoluce zazní nejslavnější věta Václava Havla: „Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí.“ Jaký význam mělo slovo pravda před více než 30 lety a jaký má dnes? Pracujte ve skupinách po čtyřech.

1989	Dnes
Jakou pravdu měl v roce 1989 Václav Havel na mysli? Proti jaké lži se během revoluce vymezoval?	Doplňte a dokončete Havlův výrok tak, aby byl platný pro dnešní dobu. Svůj výrok vysvětlíte.
Pravda = Lež =	Pravda a musí zvítězit nad a

PRÁCE S CITÁTY

Ve čtveřici si vyberte jeden citát Václava Havla a pokuste se ho ostatním vysvětlit. Co měl Václav Havel těmito slovy na mysli? Souhlasíte s jeho názorem? Vysvětlete proč ano/ proč ne.

Člověk musí vždy znovu artikulovat jakési ideály, artikulovat jakési hodnoty, prosazovat je, bojovat o ně. Musí se neustále jako Don Quijote o cosi pokoušet o cosi. Nejhorší je, když řekne, stejně nic nezměním, co bych se staral. To je nejhorší způsob existenciálního krachu.

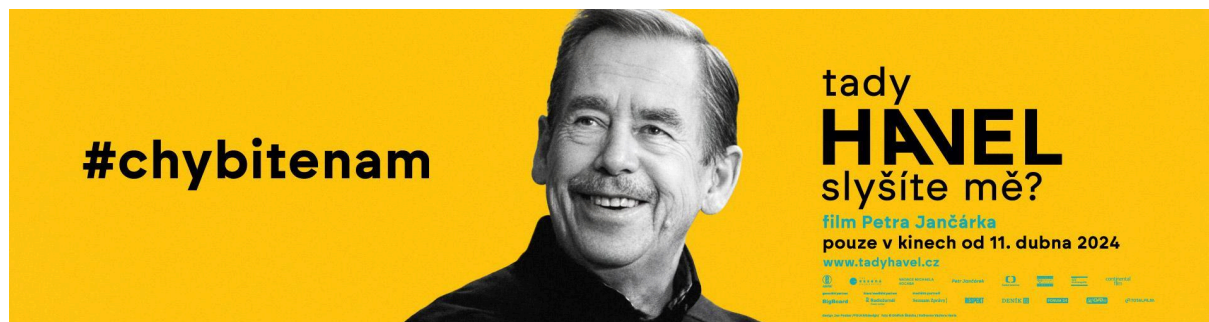
Soudobý Evropan by měl být přeci jen o něco pokornější, měl by myslet i na to, co bude, až zemře, sklánět se před tajemstvím vesmíru a bytí samotného, zkrátka vztahovat se opět víc, tak jak tomu bývalo v prvních fázích evropského vývoje, k věčnosti a nekonečnu.

At' se zamýšlím nad kterýmkoli problémem dnešní civilizace, vždycky nakonec narazím na téma lidské odpovědnosti.

Přirozenou nevýhodou demokracie je, že těm, kdo to s ní myslí poctivě, nesmírně svazuje ruce, zatímco těm, kteří ji neberou vážně, umožňuje skoro vše!

Je-li svoboda upírána komukoli na světě, je tím upírána člověku jako takovému, a tudíž nepřímo všem lidem.

#CHYBITENAM

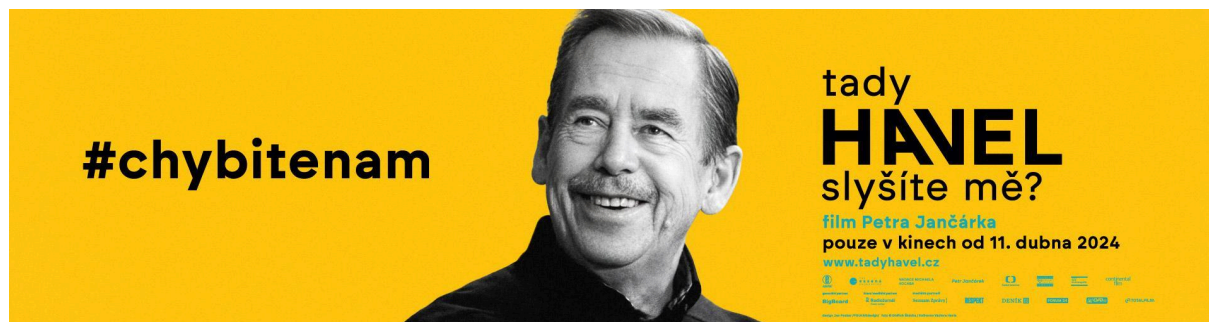
Marketingová kampaň dokumentu je postavena na heslu #chybitenam. Proč myslíte, že tvůrci filmu zvolili právě toto heslo? Pokuste se vymyslet ve čtveřici další 3 hashtagy, ve kterých byste tuto myšlenku konkretizovali.

#chybitenam

#

#

#

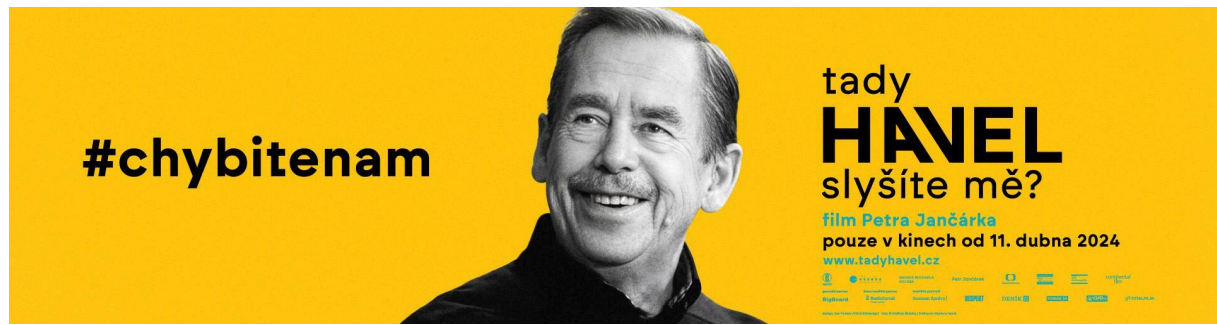
Pracovní list 3

Boj za lidská práva

DOPLŇTE PŘÍKLADY

V tabulce jsou uvedena některá lidská práva z Deklarace lidských práv přijaté OSN v roce 1948. Pracujte ve skupinách po 4 a do volného sloupce napište, jak byla uvedená práva potlačována za komunistického režimu, některé můžete demonstrovat přímo na životě Václava Havla.

Článek 5	Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.	
Článek 17	Každý má právo vlastnit majetek jak sám, tak spolu s jinými.	
Článek 13	Každý má právo opustit kteroukoli zemi, i svou vlastní, a vrátit se do své země.	
Článek 19	Každý má právo na svobodu přesvědčení a projevu; toto právo nepřipouští, aby někdo trpěl újmu pro své přesvědčení, a zahrnuje právo vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky jakýmkoli prostředky a bez ohledu na hranice.	
Článek 23	Každý má právo na práci, na svobodnou volbu zaměstnání, na spravedlivé a uspokojivé pracovní podmínky a na ochranu proti nezaměstnanosti.	
Článek 27	Každý má právo svobodně se účastnit kulturního života společnosti, užívat plodů umění a podílet se na vědeckém pokroku a jeho výtěžcích.	

PANTOMIMA

Pracujte s textem [deklarace lidských práv OSN](#). Rozdělte se do skupin po 4–6 studentech. Každá skupina si z deklarace vybere 1–2 základní práva a napíše je na papírek. Následně má každá skupina vybrané právo za úkol představit ostatním formou pantomimy, zbylé skupiny hádají.

OSOBNOSTI DOKUMENTU

Poznali jste kromě Václava Havla některou osobnost, se kterou se v dokumentu setkal? Dopište ke každé fotografii jméno a profesi, můžete využít internet.

Zde udělat koláž fotografií z dokumentu

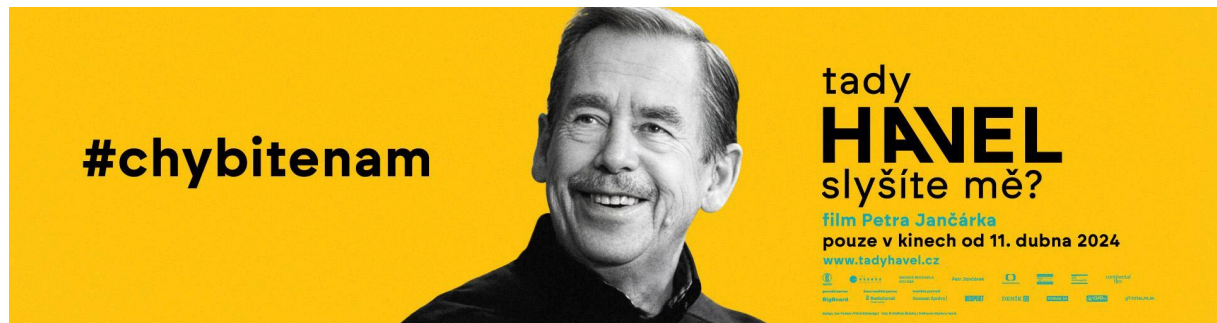
Madeleine Albright

Joan Baez

dalajláma

Miloš Forman

Vyberte si jednu z níže uvedených osobností a představte ji ostatním a uveďte, jak je tato osobnost spjata s naší zemí a s Václavem Havlem. Informace si vyhledejte na internetu a medailonek osobnosti si připravte tak, aby nebyl delší než 1 minutu.

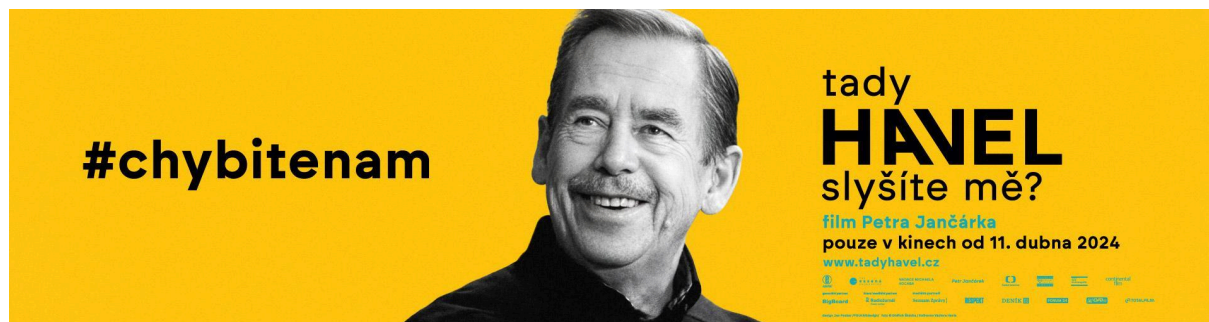

PORUŠOVÁNÍ LIDSKÝCH PRÁV DNES

Ve kterých zemích/ částech světa jsou i dnes porušována lidská práva? Ve čtveřici zpracujte jeden příběh/ příklad porušování lidských práv v současnosti. Potřebné informace si můžete dohledat na internetu, inspirovat se můžete osobnostmi, které získali [Cenu Václava Havla za lidská práva](#).

SOUČASNOST

- Osoba/ skupina, jejíž práva jsou potlačována:
- Země:
- Co víte o vládnoucím režimu:
- Důvody porušování práv:
- Kde lze nalézt více informací (webová stránka apod.)

Pracovní list 4

Občanská angažovanost

○ CO BYCHOM SE MĚLI STARAT MY?

Vím, jak to zní nepopulárně, ale nemohu si pomoci: nejlíc ublížíme sami sobě, když se budeme starat jen sami o sebe.

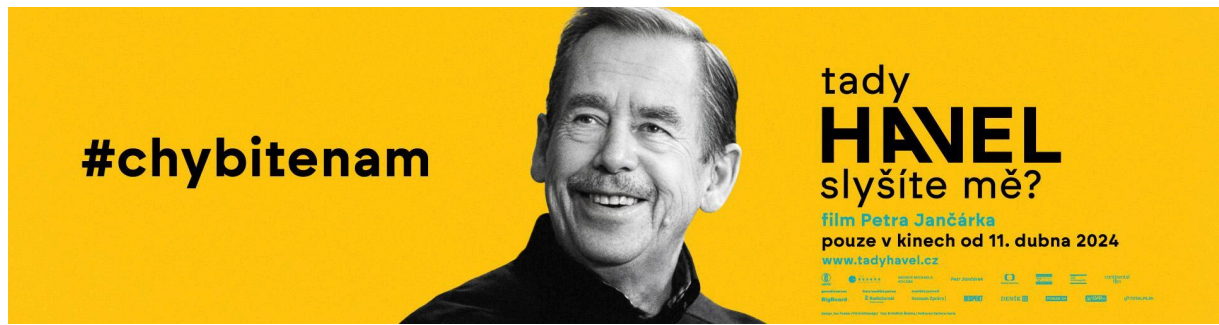
Václav Havel po celý svůj život kladl důraz na občanskou angažovanost, tedy na to, abychom se zajímali o svět okolo sebe a snažili se ho udělat lepší. Byl (spolu)autor a iniciátorem řady protestů, deklarací, petic, účastnil se demonstrací ad.

Jaká témata trápí vaši generaci? O jakých tématech by se mělo více mluvit ve veřejném prostoru? Napište ve skupině alespoň dvě témata, za celou třídu dejte potom vaše nápady dohromady. Společně vyberte jedno téma a vymyslete kampaň, která by toto téma zviditelnila u vás na škole.

Téma: Co nás zajímá? Za co chceme bojovat?	Zdůvodnění: Proč toto téma považujeme za důležité?

Návrhy na kampaň, jak jedno téma zviditelnit u nás ve škole:

TÉMA KAMPANĚ:

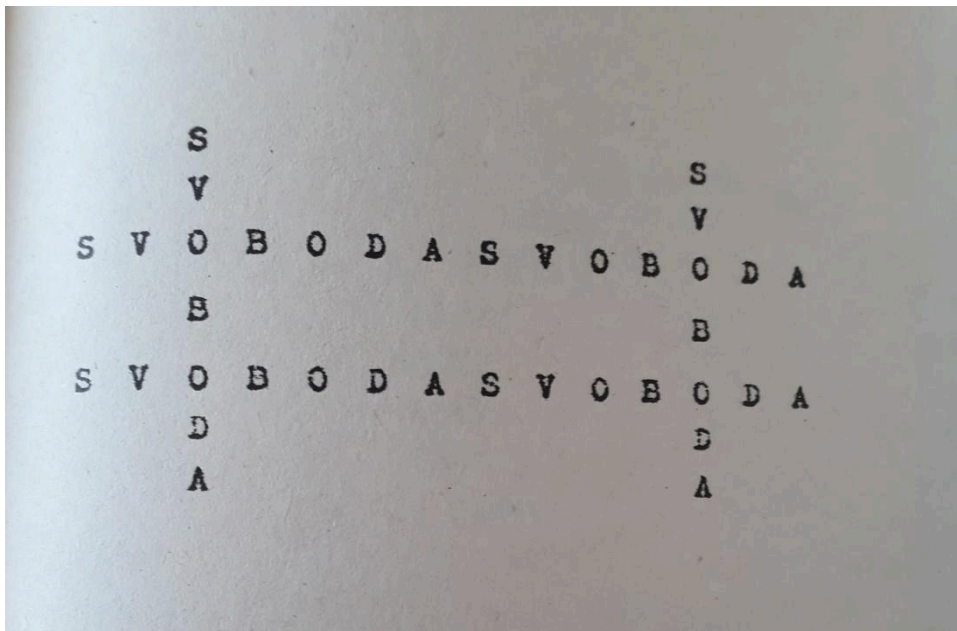

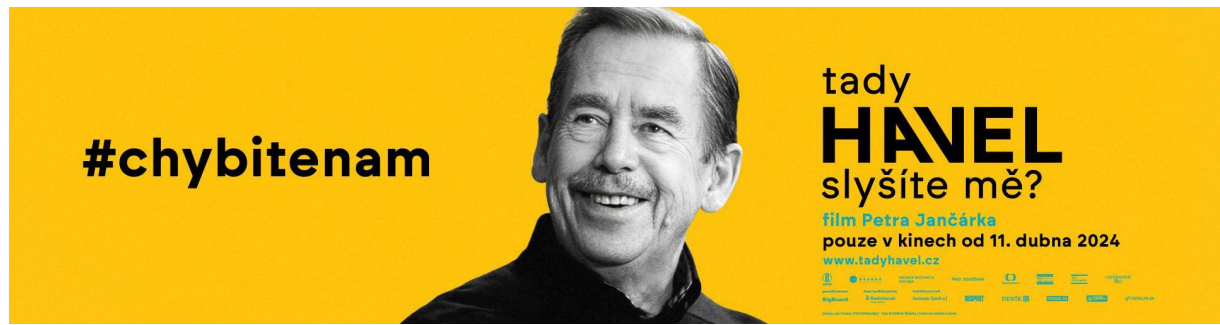
Pracovní list 5

Václav Havel literární tvůrce

BÁSEŇ O SVOBODĚ

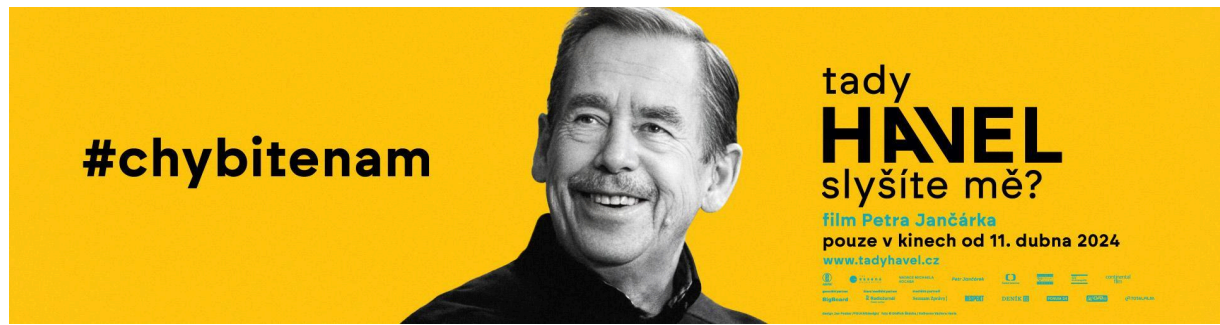
Inspirujte se grafickou básní Václava Havla ze sbírky Antikódy (1964). Na jakém protikladu je Havlova báseň postavena? Do jakého tvaru jsou písmena sestavena?

Vytvořte vlastní hravou/ vtipnou grafickou báseň na téma svobody, pojměte si jakkoli dle vlastní fantazie.

MOJE GRAFICKÁ BÁSEŇ

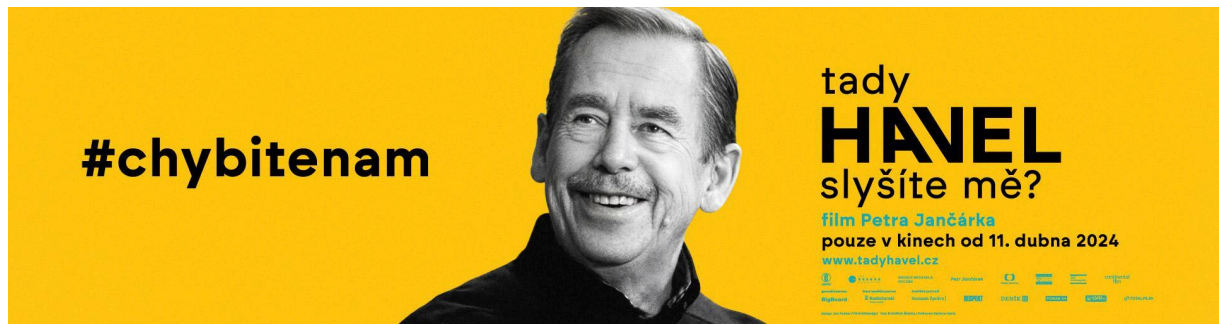

ZAMYŠLENÍ NA TÉMA ODPOVĚDNOSTI

Přečtěte si krátký úryvek ze slavné knihy Václava Havla Dopisy Olze. Tyto úvahy psal Václav Havel během svého věznění na přelomu 70. a 80. let a kladl si v nich základní filozofické otázky. Zodpovězte sami za sebe otázku, kterou si Václav Havel pokládá na konci úryvku, a své rozhodnutí zdůvodněte. Koupili byste si lístek – proč ano, nebo proč ne?

Už mnoho let, kdykoli přemýšlím o odpovědnosti nebo se o ní s někým bavím, přichází mi na mysl jeden triviální příklad: nastoupím v noci do zadního vozu tramvaje, abych se svezl jednu stanicí. Ve voze nikdo není, ani průvodčí, protože jízdné se platí vhozením mince do příslušné schránky (ted' už se v pražských tramvajích, pokud vím, tenhle systém samoobsluhy nevyskytuje). Vhodit minci do schránky tedy mohu i nemusím: nevhodím-li ji tam, nikdo to neuvídí, nikdy nikdo se to nedozví, nikdy nikdo mne nebude moci z tohoto přestupku usvědčit. A tu se přede mnou, bez ohledu na to, kolik mám peněz, otevírá velké dilema: vhodit, či nevhodit?

Moje odpověď' (max 50 slov)

JÁ A DIVADLO

Přečtěte si citát níže a pokuste se vysvětlit, co Václav Havel myslel tímto typem divadla: „Do divadla koncipovaného jako ‚kulturní provoz‘ diváci přijdou, koupí si eskymo, sežerou ho, zasednou a dívají se.“ Jaké divadlo se snažil dělat Václav Havel.

Do divadla koncipovaného jako „kulturní provoz“ diváci přijdou, koupí si eskymo, sežerou ho, zasednou a dívají se. Jednou je to, co se děje na jevišti, dojme, podruhé je to pobaví, jednou se jim to líbí, podruhé ne, a pak zase odejdou s tím, že buď prožili dvě hodiny napětí, nebo dvě hodiny nudy, nebo dvě hodiny legrace... Divadlo by mělo útočit na celou bytost diváka, zasahovat ji odkrýváním a analýzou neznámé pravdy, provokovat jeho fantazii, nutit domýšlet věci, zainteresovat na problémech, nutit a vyzývat k spoluúčasti, spoluprožitku, ke spolupráci

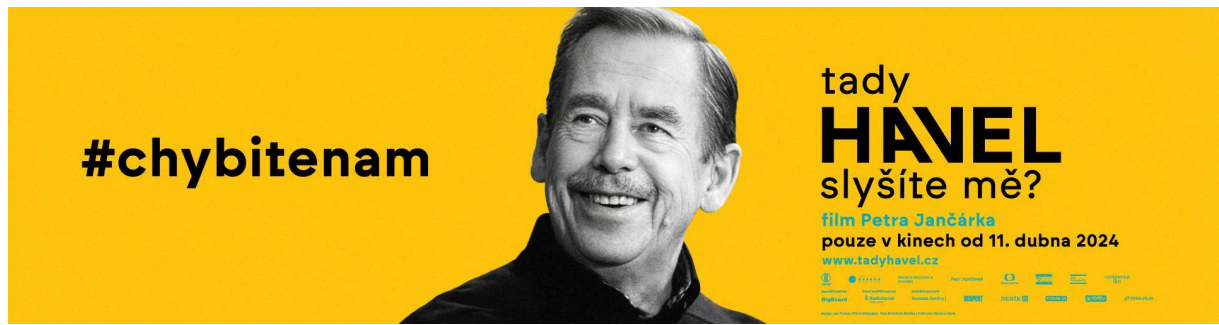
Podle čeho hodnotíte vy sami dnes kvalitu kultury (filmu, hudby, literatury)? Zamyslete se nad tím, kdy jste naposledy viděli dobrý film, četli dobrou knihu, byli na dobrém koncertu.

MŮJ KULTURNÍ ZÁŽITEK

Můj poslední dobrý kulturní zážitek byl/a/o...

Líbilo se mi to proto, že ...

Kultura mi přináší...

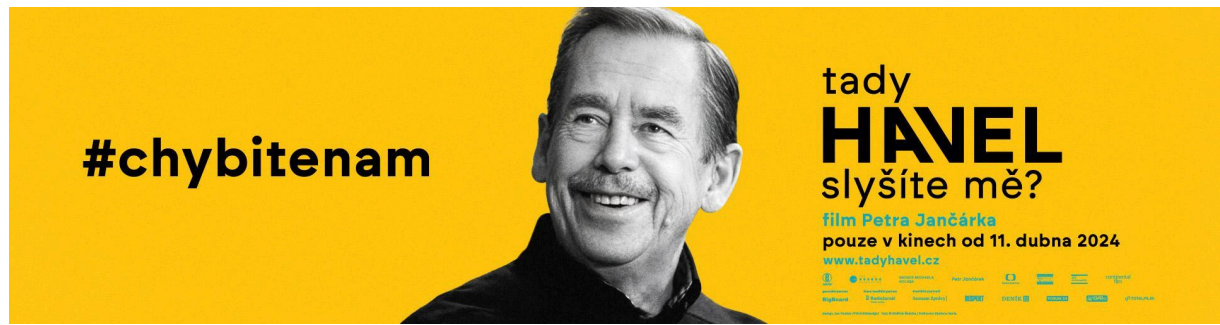

Pracovní list 7

Kreativní výzva

JAK DOBŘE ZNÁŠ VÁCLAVA HAVLA? ZKUS HO DOMALOVAT!

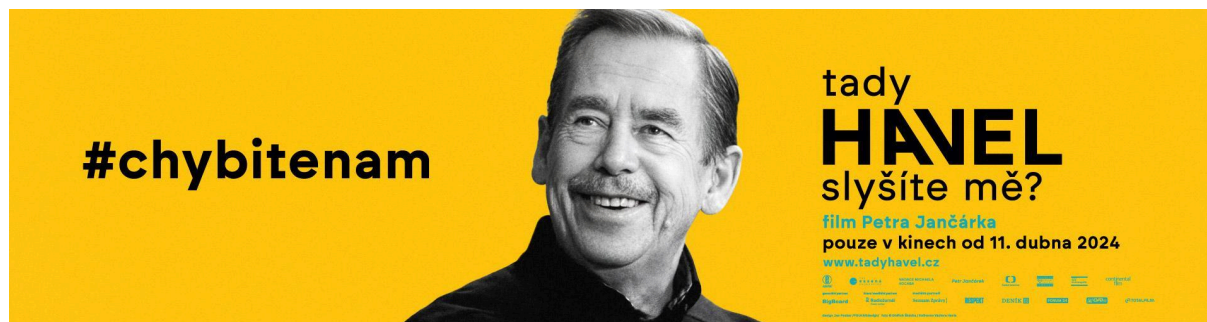

Pracovní list 8

Rychlokvíz pro matematické hlavičky

- 1) Bratři Ivan a Václav Havlovi měli každý jednoho sourozence. Kolik bylo celkem v rodině dětí?
- 2) Václav Havel odmaturoval v roce 1954, když mu bylo 18 let. Ve kterém roce se narodil?
- 3) V roce 2003, kdy Václavu Havlovi skončilo funkční prezidentské období, měl za sebou 14 let v roli prezidenta. Ve kterém roce byl Václav Havel poprvé zvolen prezidentem?
- 4) Kdyby Václav Havel dnes žil, bylo by mu 88 let, on se ale dožil jen 75 let. Ve kterém roce zemřel?
- 5) Kolik ocasů má lev na českém státním znaku?
- 6) Doplň rovnici:
 - a. rok okupace + rok sametové revoluce =
 - b. nástup komunistické totality v Československu + rok zveřejnění Charty 77 =

DALŠÍ VÝUKOVÉ ZDROJE

VZDĚLÁVACÍ PROJEKTY KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA NAJDETE NA [HTTPS://EDU.VACLAVHAVEL.CZ](https://edu.vaclavhavel.cz) (VŠECHNY JSOU OPATŘENY METODICKÝMI A PRACOVNÍMI LISTY)

DOPORUČUJEME ZEJMÉNA PROJEKTY:

- [ČÍST HAVLA](#): KRÁTKÉ UKÁZKY Z DÍLA VÁCLAVA HAVLA (DRAMATA, ESEJE, PROJEVY)
- [SEŠÍVANÝ DENÍK](#): NETRADIČNÍ ELEKTRONICKÁ ČITANKA SESTAVENÁ Z ŽIVOTOPISNĚ LADĚNÝCH TEXTŮ VÁCLAVA HAVLA, KTERÁ MŮŽE FUNGOVAT I JAKO POMŮCKA PŘI VÝUCE MODERNÍCH ČESKOSLOVENSKÝCH DĚJIN
- [KAŽDÝ MŮŽE ZMĚNIT SVĚT](#): 6 LEKCÍ O ŽIVOTĚ VÁCLAVA HAVLA A JEHO BOJI ZA LIDSKÁ PRÁVA
- [ROK REVOLUCE](#): OSM KRÁTKÝCH LEKCÍ MAPUJE REVOLUČNÍ ROK OD LEDNA DO PROSINCE 1989 A PŘIBLIŽUJE KLÍČOVÉ MOMENTY PŘERODU TOTALITNÍHO ČESKOSLOVENSKA V DEMOKRATICKOU ZEMI
- [PODCAST HAVEL K MATURITĚ](#): PODCASTOVÉ PŘEDNÁŠKY O NEJZNÁMĚJŠÍCH TEXTECH VÁCLAVA HAVLA

VZDĚLÁVACÍ KNIŽNÍ EDICE KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

- Václav Havel: Moc bezmocných a jiné eseje. Knihovna Václava Havla 2016
- Václav Havel: Sám sobě podezřelý. Soubor osmi osobně laděných prezidentských projevů Václava Havla z let 1990–1995. Knihovna Václava Havla 2014
- Perzekuce Václava Havla. Dopisy a dokumenty z let 1968–1989. Knihovna Václava Havla 2015
- Václav Havel: Má to smysl! Výbor rozhovorů z let 1964–1989. Knihovna Václava Havla 2019
- Václav Havel: Antikódy. Knihovna Václava Havla 2013

EDICE HRY VH DO KAPSY

- Václav Havel: Já nejsem smutný / Audience & Vernisáž. Knihovna Václava Havla 2020
- Václav Havel: Chyt' zajíce, ať ho máš / Zahradní slavnost. Knihovna Václava Havla 2020